

Crnogorska planinska jezera postala su za vrijeme ledenog doba. Većina ih leži na vodopropusnim krečnjačkim stijenama, jako karstifikovanim i bogatim svim vrstama karstnih fenomena. Dno mnogih od njih je porozno, sa jednom ili više pukotina, kojima se voda gubi. Zbog toga je neophodno izvršiti kompletna proučavanja i preduzeti mjere za njihovo spasavanje.

Jer presahla, oslijepljela jezera tuga su prevelika. Nedostatak sredstava i rezultata dosadašnjih proučavanja, kao i decidiranih predloga — šta učiniti — još uvijek su odlučujući razlozi što se nije preduzelo gotovo ništa za njihovu sanaciju.

Duro M. LAKOVIĆ

Trakošćansko jezero - novi sportskoribolovni objekt

Dvorac Trakošćan nadaleko je poznati kulturno-historijski objekt u Hrvatskom Zagorju. Objekt osim dvorca sadrži i park - šumu, te umjetno jezero, veličine 17,1 ha. Jezero je ranije bilo ekstenzivni ribnjak, iz kojeg se je povremeno ispuštala voda i izlovljavala riba u konzumne svrhe. Produktivnost jezera je bila niska, no ona je zadovoljavala tadanje njegove vlasnike. U poslijeratnom periodu jezero je, također, izvjesno vrijeme služilo kao ekstenzivni ribnjak, međutim, razvojem turizma uvidjelo se je da bi ono moglo također poslužiti i u turističko-rekreacione svrhe. Prihvaćena je stoga koncepcija da jezero treba iskorištavati u ribarskom smislu kao sportsko - rekre-

acioni, ali djelomično i kao privredno-ribarski objekt.

Institut za slatkovodno ribarstvo izradio je kraću studiju i predložio mjere po kojima bi se jezero moglo iskorištavati u obje svrhe, vodeći kod toga računa da je jezero integralni dio kulturno-historijskog objekta »Dvorac Trakošćan« i da u tom smislu njegova funkcija ne smije biti narušena. U studiji su date dvije alternative za gospodarski režim, i to sa praznjenjem jezera svake godine i svake druge-treće godine. Jezero će se nasaditi šaranom, linjakom, smuđem i bijelim amurom u veličinama koje će omogućiti sportskoribolovnu eksploataciju odmah na početku turističke sezone, dok bi se u kasnu jesen svake, druge ili treće godine jezero ispustilo i ulovljena riba prodala na tržištu. Zbog potrebe da vode jezera bude što čišća nije predviđeno dopunsko prihranjivanje riba, a prisutni bijeli amur bi bio biološki meliorator borbi protiv vodenog bilja, nepoželjnog u jezeru.

Poseban problem u borbi za sanaciju jezera predstavlja velika količina nataložnog depozita u jezeru u obliku mulja zbog činjenice, što jezero nije čišćeno već duži niz godina. Danas se od ukupne kubature jezera, koja kod maksimalnog vodostaja iznosi 392.000 m³, nalazi oko 37,2% ili 146.000 m³ u obliku mulja. Čišćenje tog mulja pretstavlja skup zahvat, koji je povjeren »Hidroing« — vodoprivrednom poduzeću iz Varaždina (biv. Vodna zajednica Plitvica-Bednja), nakon čega će jezero Trakošćan postati u punom smislu sportskoribolovni objekt od prvorazrednog turističkog značaja u tom dijelu Hrvatskog Zagorja.

K. P.